

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

YÜKSEK BİNA MİMARİSİ

DÜNYA VE TÜRKİYE UYGULAMALARI

BÜNYAMİN DERMAN

YÜKSEK YAPILAR ÜZERİNE

‘Kuleler inşa etmek’ Babil’den bu yana insan uygarlığının süregelen eylemi hiç kuşkusuz. Erkin simgesi olan, tarihe tarih düşen, geçmiş kültürleri bugünle buluşturan pek çok anıtsal yapı hacimsel büyüklüğü ve yapım teknolojisi nedeniyle zamanının yüksek yapısı sayılabilir ancak bildiğimiz anlamda ‘yüksek yapılar’ sanayi devrimiyle birlikte dünya kentlerinin çehresini biçimlendirmeye başlamıştır. Yüksek yapıların ilk örnekleri Kuzey Amerika’da ABD’de büyük yangın sonrası yeniden inşa edilen Chicago’da görülür. Ardından özellikle ticari anlamda bir dünya kenti olarak gelişen New York gridal kent kurgusunun yeknesaklığını hacimsel olarak kıran yüksek yapı mimarisi ve bu mimarinin belirleyici olduğu kent ve kentsel yaşantı için önemli bir deney alanı olur.

Esasen 19. Yüzyılın sonlarından itibaren yeni üretim biçimi sosyolojiyi ve yaşam mekanlarını etkilemeye başlamış, sanayi tesislerinin kent için oluşturduğu çevresel kirliliğin yanı sıra nüfusun nitelik ve niceliksel yapısındaki değişim, barınma, güvenlik, alt yapı gibi pek çok sorunu da beraberinde getirmiştir. Garnier, Howard, Wright, Le Corbusier gibi pek çok mimar, düşünür ve kent plancı bu kültürel ve mekânsal dönüşüm üzerine öneriler içeren çalışmalar yapmışlardır. Modern kentin tasarımı ve inşası düşünsel, bilimsel, deneysel girişimlerle yapa boza ve nihayetinde planlayarak bugüne ulaşmıştır. Bu süreç boyunca kent içi nüfusun artması, arsa maliyetlerindeki artış ve çeliğin bina inşa teknolojisine sağladığı imkanlar dünya ölçeğinde özellikle büyük şehirlerde katlı yapılaşmayı yaygınlaştırmıştır.

Hollandalı mimar Rem Koolhaas 1978’te yayımlanan Delirious New York /Çılgın New York kitabında, New Amsterdam adıyla Hollandalılar tarafından kurulan Manhattan’ın, 1850 – 1960 yılları arasındaki mimari ve kentsel gelişimini analiz eder. ‘Kolhaas’a göre Manhattan, Batı Uygarlığının son aşamasının arenasıdır. Kitap mutant metropol kültürü ile ortaya çıkardığı benzersiz mimari arasındaki simbiyotik ilişkiyi belgelemektedir. Aynı zamanda mimarinin kültürü yarattığının da altını çizerek. Manhattan mimari adalardan oluşan insan yapımı bir takımada, Gökdelen kendi kendine yeten bir evrendir.

Günümüzde dünyanın pek çok metropolünde gökyüzüne uzanan gökdelenlerin yarattığı gotik atmosferi teneffüs edersiniz. Nüfusun her geçen gün arttığı bu kentlerde toprak her daim değerlidir. Teknolojinin sağladığı imkanlarla, zemin kullanımının asgariye indirilerek, yoğunluğun katlar içinde yukarıya doğru konumlandırılması niceliksel olarak bir çözümdür. Ancak, amacı insanlar için yaşam mekanları yaratmak olan mimarlık ediminin ortaya koyduğu ürünlerden söz ediyorsak eğer, konunun niteliksel yönünü de, hem kullanıcısı açısından, hem de kentsel ölçekte iyi irdelemek gerekir. Örneğin yüksek yapılar, kullanıcılarına geniş kent panoraması sunarken mimarileriyle de kent silüetini belirlerler. Bulundukları yeri landmark olarak beslerken o bölgede yoğunluğu arttırarak bir takım altyapı yüklerini de beraberinde getirirler. Yükseldikçe doğayla kurulan gerçek ilişkiler zayıflar. Zemin kullanımındaki tutumluluğa karşın, iklimlendirme sorunları, özel mühendislik çözümleri gerektiren inşai zorlukları ve maliyet yükleri vardır. Yapıların kentteki insan hareketiyle ve yeşille ilişkilendirilmesi önemli bir tasarım konusudur. Bu itibarla yüksek yapılarda farklı katlarda kamusal alanlara yer verilmiş, dikey park kavramı ile peyzaj zeminden çatıya taşınarak doğayla bağ yeniden kurulmaya çalışılmış ve doğal iklimlendirme olanakları değerlendirilmiştir.

Delirious New York'tan bugüne yüksek yapılar gerek kentsel planlama içinde konumlanışları gerekse mimari tasarımları ve yapım teknolojileri ile büyük yol kat ettiler. Bugün dünyanın en öncelikli konusu olan sürdürülebilirlik çerçevesinde üretim ve yaşayış kültürümüz üzerine yeniden düşünmeye başladık. Yaşadığımız kentlerin, mekanların tasarımını eko tasarım kriterleri ile gerçekleştiriyoruz artık. Yüksek yapı tasarımları da bu kriterler içinde ele alınıyor. Ken Yeang'ın Biyo- iklimsel gökdelenler diye adlandırdığı bu tasarımlarda yapıların enerji tüketimini azaltmak hedeflenmektedir. Dünya nüfusunun giderek arttığı ve bu nüfusun büyük bölümünün kentlerde yaşadığı tespitiyle geleceğin kent planlamalarında yüksek yapıların önemini koruyacağı öngörülmektedir. Bu itibarla kullanıcılarının aidiyet hissini güçlendirecek mekânsal esnekliğe sahip, malzeme ve sistem seçimleriyle yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanılarak yapının enerji gereksiniminin desteklendiği, yağmur sularının toplanıp gri su olarak, çöplerin biyoenerji olarak yeniden değerlendirildiği, yapıların farklı katlarında peyzajla desteklenmiş ortak yaşama alanları oluşturularak kentsel tarımın ve sosyal ilişkilerin de sürdürülebilirlik kavramı içinde yerini bulduğu bir tasarım dili geliştirilmeye çalışılmaktadır.

İSTANBLOOM/ YÜKSEK YAPI DENEYİMİ ÜZERİNE...

İstanbul'da Zincirlikuyu'da hayata geçen projemizin tasarım konsepti, İstanbul'un çok kültürlü, çok katmanlı geçmişi ve farklı ölçekteki yapıların oluşturduğu çoksesli armonidir. İstanbloom tıpkı ismi gibi bu topraklardan filizlenerek göğe yükselen, kentin üst üste yığılmış kütleli ifadesidir.

Tasarladığım her yapı benim için kütleli ve görsel bir imge olmanın ötesinde bir yaşam mekanıdır. Arsa üzerinde konumlanışından, iç kurgusuna, kentle ve kentliyle kurduğu görsel ve fiziki ilişkiye dek bir yaşantı tanımı yapar. İstanbloom'un tasarımı da, İstanbul bağlamında, nesne- özne etkileşimleri, konum, topografyanın olanakları, sirkülasyon, mekan ve peyzaj üzerinden kurgulanmıştır. Kentteki çeşitlilik ve kültürel katmanların esin kaynağı olduğu yığılma teması ile ev olgusunun düşey ve yatay çizgileri kullenin kütleli biçimlenişini belirlemiştir. Böylelikle, bir yüksek yapı olmasına rağmen, çevresindeki mevcut yapı ve dokularla da ölçekli bir ilişki kurabilmektedir.

Zincirlikuyu doğal yeşili arasından sıyrılarak yükselen kullenin İstanbul panoramasına açılımı kadar, kentin silüetinde nasıl bir etki oluşturacağı da tasarım kararlarını belirleyen etkenlerden olmuştur.

Yapı çevresindeki mevcut peyzaj, yapının ofis ve konut girişlerinin yer aldığı meydanlarda, alt avlularda, katlardaki teraslarda ve konutların kendi özel bahçelerinde yatayda ve düşeyde devam ettirilerek, dikey park fikrine vurgu yapılmıştır. Böylece bir yandan doğal iklimlendirmeyi sağlamak, diğer yandan yapının iç ve dış mekan algısına yeşilin efektlerini, rengini ve yaşantısını taşımak amaçlanmıştır, zemin arttırılmıştır.

İstanbloom, konumu itibarıyla şehrin en işlek bölgesinde... Onu tasarlarken istedik ki hem kentin enerjisini yansıtsın, hem de kendine has peyzajı ve tasarımı ile sakinliği ve dinginliği barındırsın. Ayrıca bir yapının kentin sürdürülebilirliğine katkıda bulunması için öncelikle kendine yetmesi gerekir düşüncesiyle, İstanbloom için LEED Sertifikası onaylı sistemler seçilmiştir.

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

NEW YORK
NEW AMSTERDAM

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

A New & Accurate PLAN of the CITY of NEW YORK in the State of NEW YORK in NORTH AMERICA. Published in 1797.

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU 04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

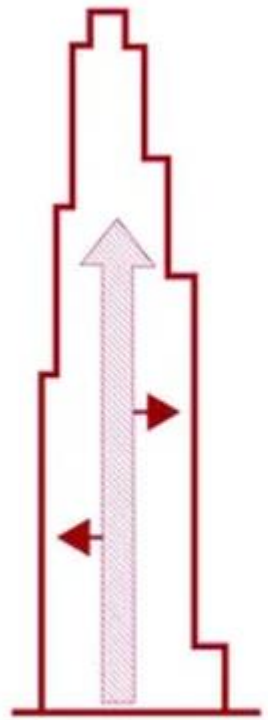

NEW YORK
NEW AMSTERDAM

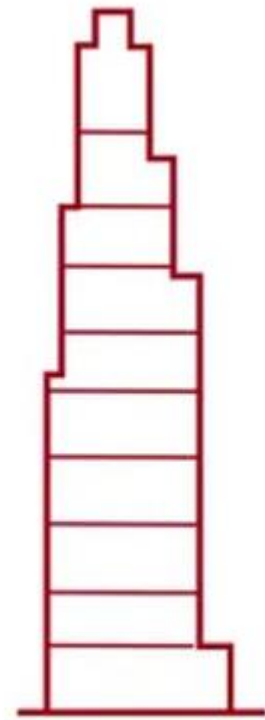
1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

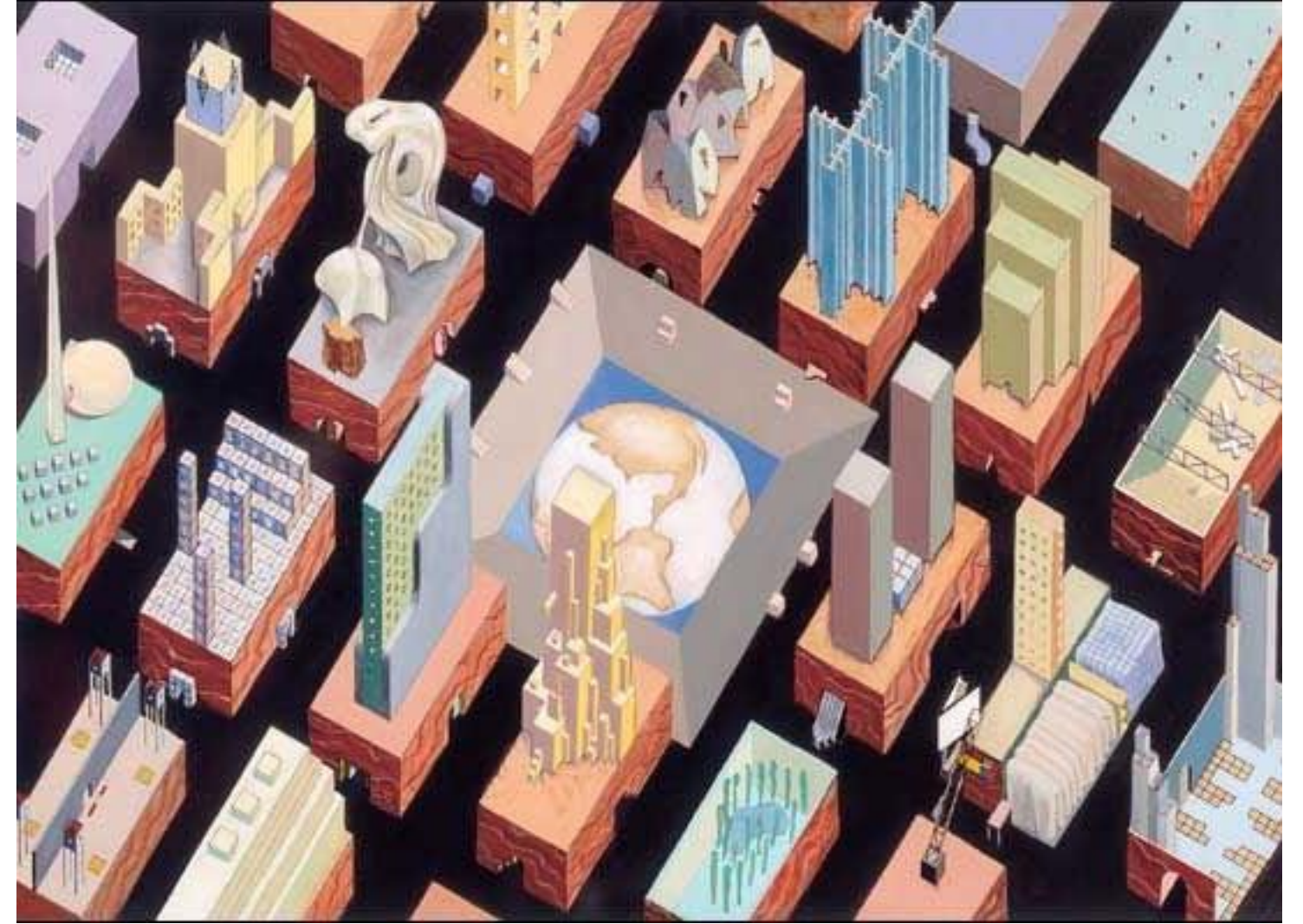
A vertical intro-
verted movement

İÇE DÖNÜK DÜŞEY
HAREKET

Sepparation of
programme

PROGRAMIN DÜŞEYDE
DAĞITILMASI

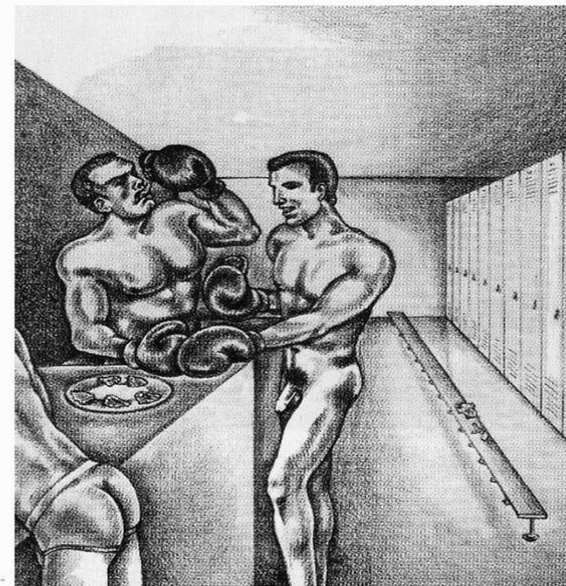
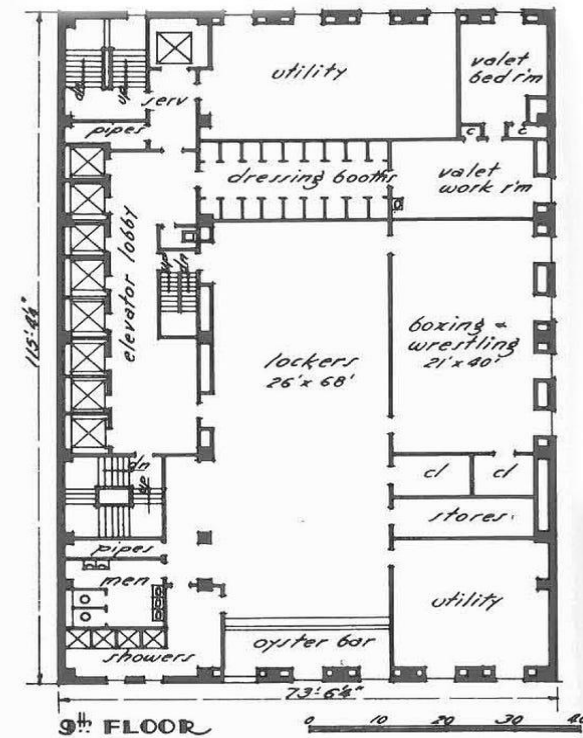
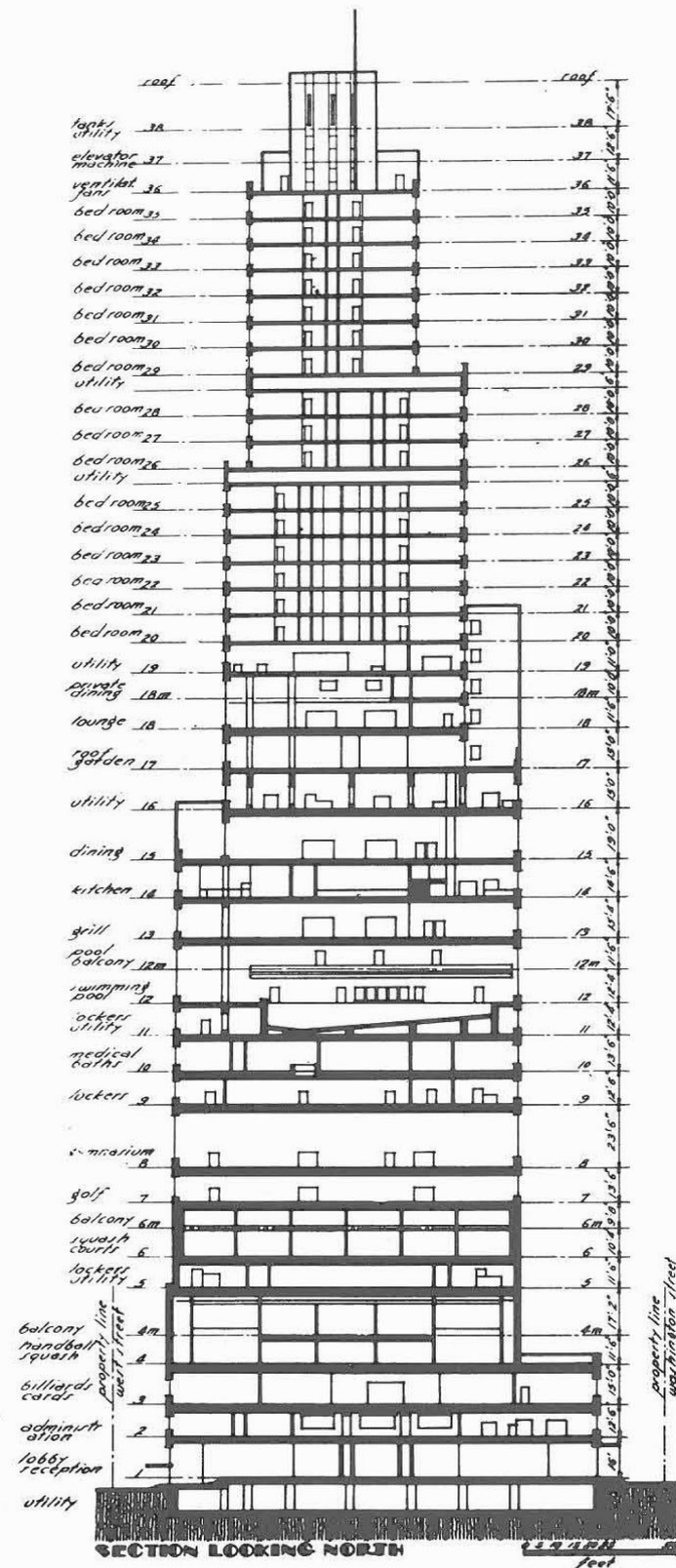

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU

04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

REM KOOLHAAS
DELIRIOUS NEWYORK

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

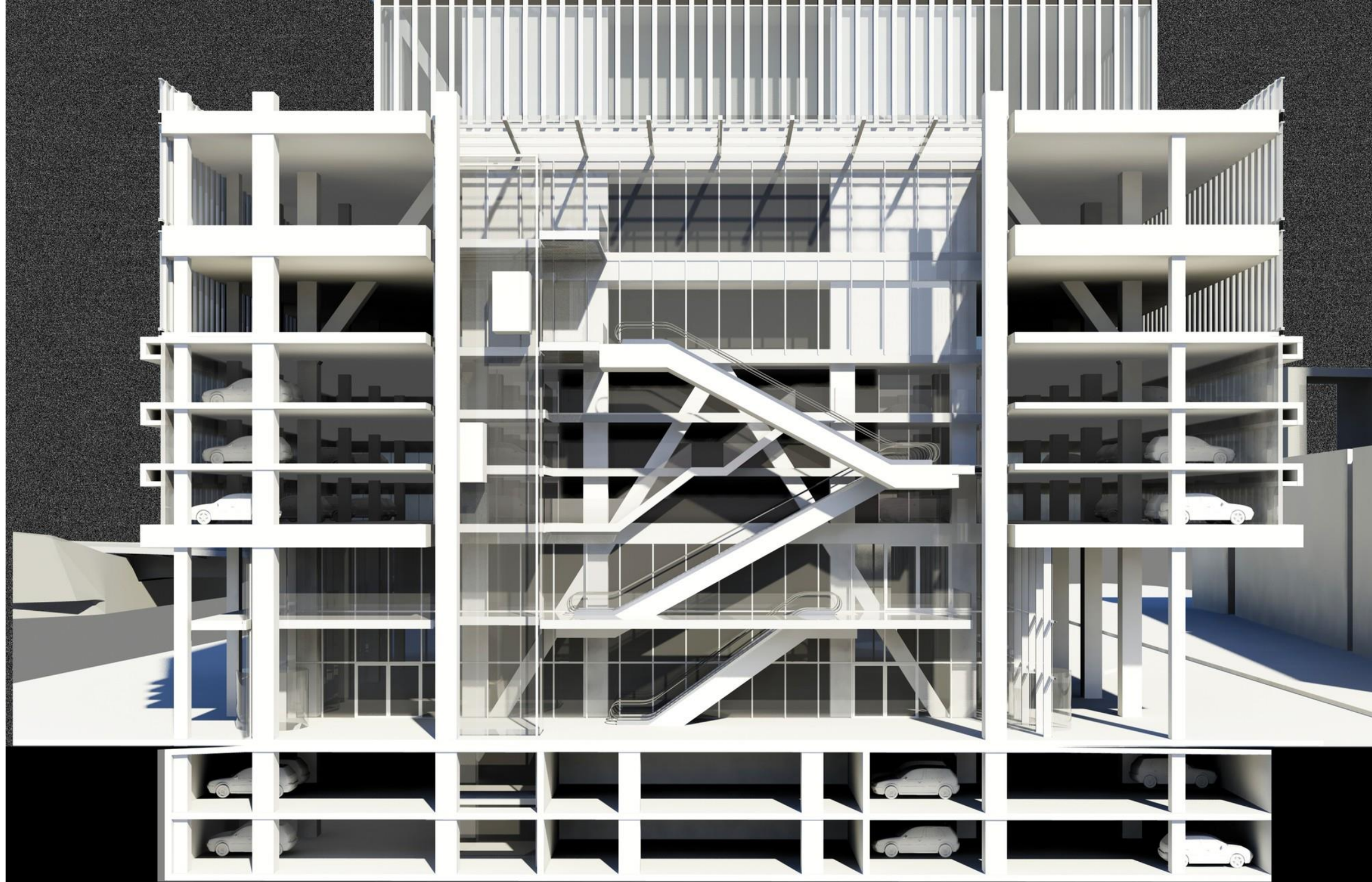
TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

NEW YORK
NEW AMSTERDAM

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

NEW YORK
HUDSON RIVER

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

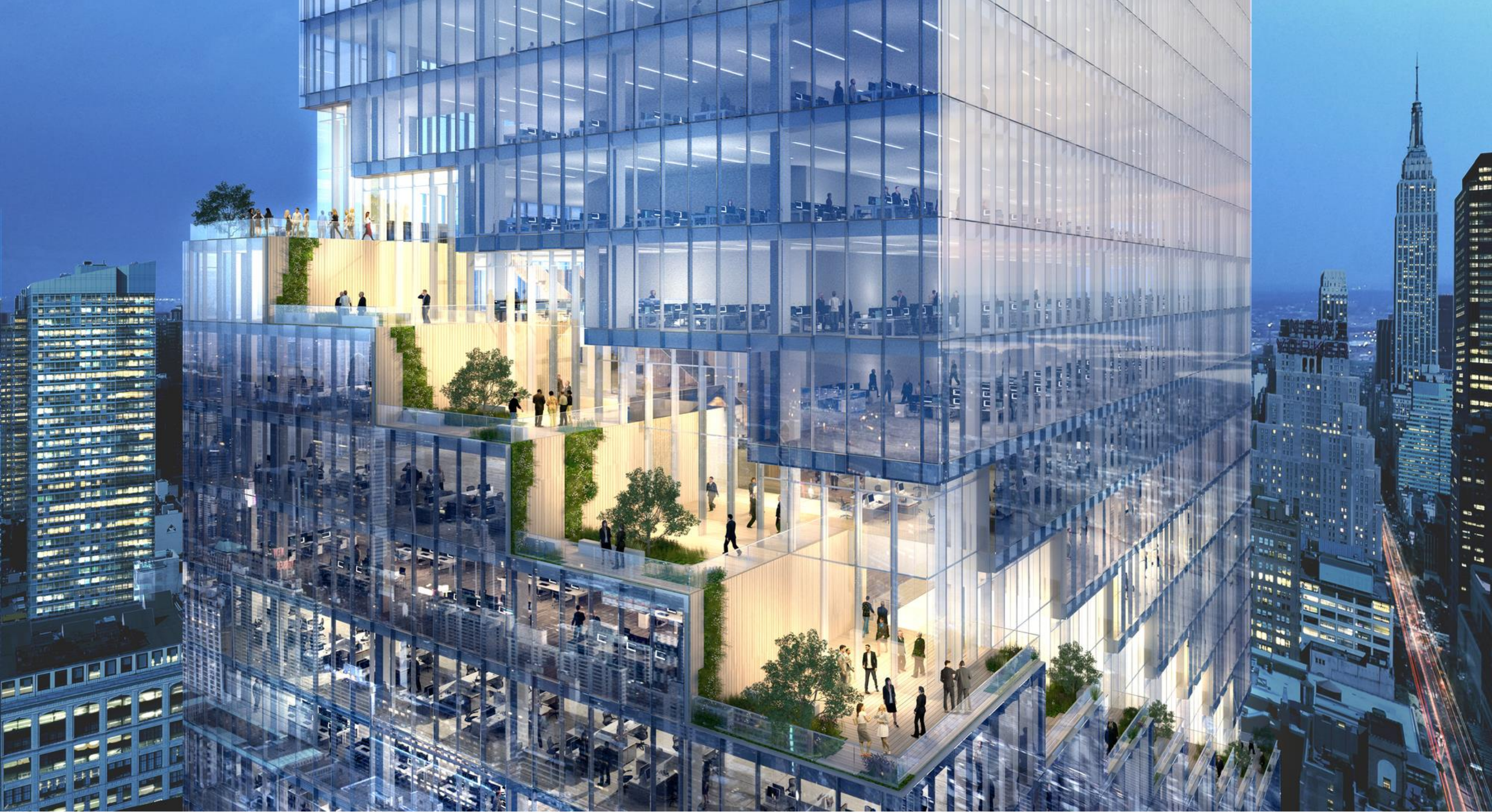

NEW YORK
BIG - THE SPIRAL

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

NEW YORK
BIG - THE SPIRAL

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

NEW YORK
BIG - THE SPIRAL

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

NORMAN FOSTER
THE ONE CANADA

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

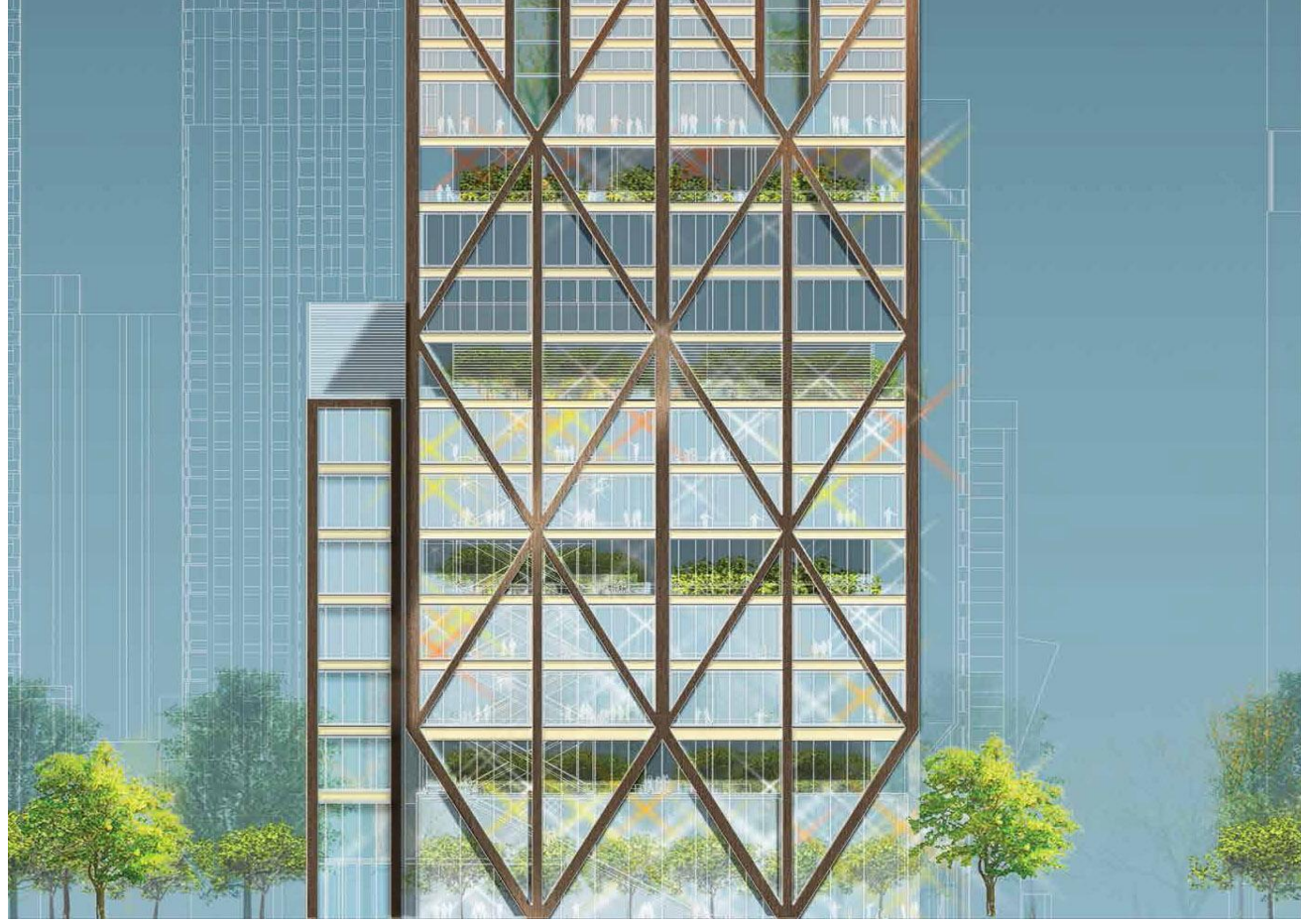
TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

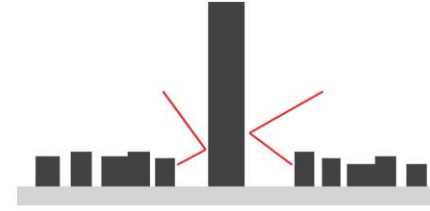
TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

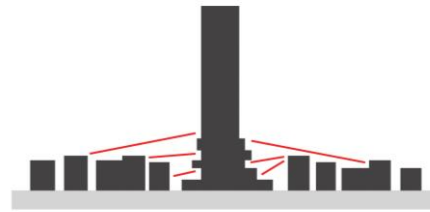

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU 04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

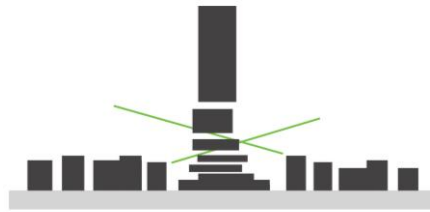
TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

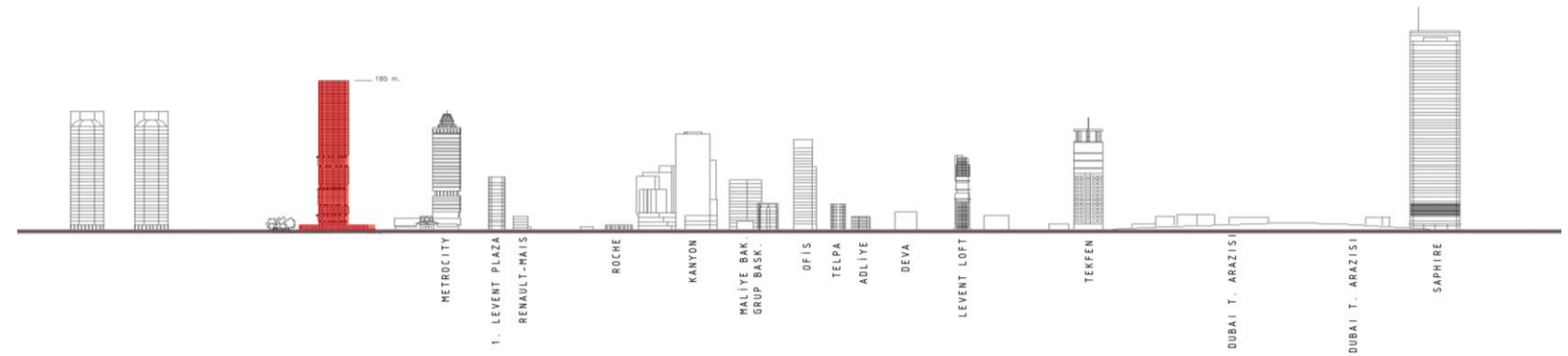
KENTSEL AYRIŞMA

DOKUYA UYUM

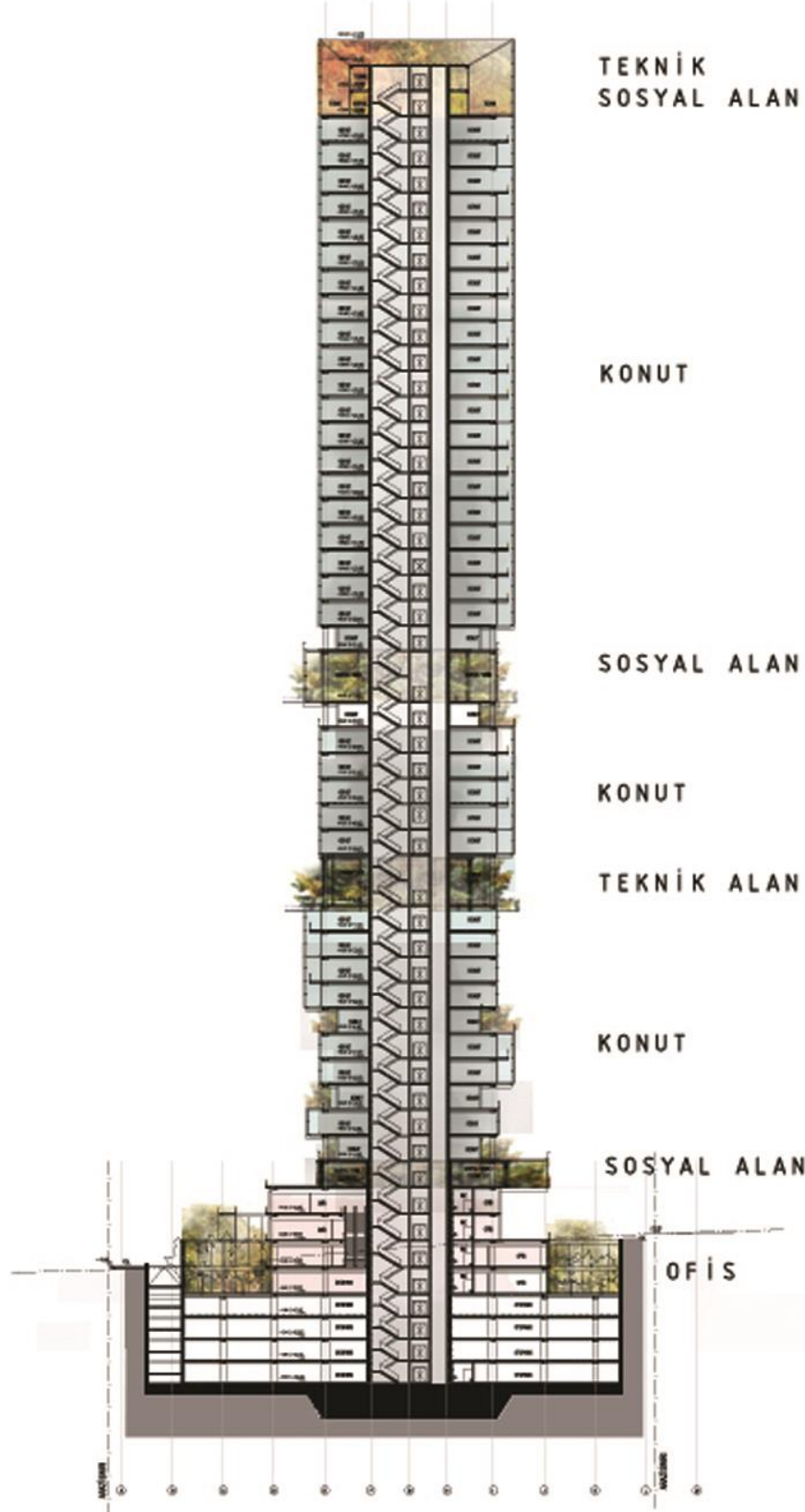
GÖRSEL İLİŞKİLENME

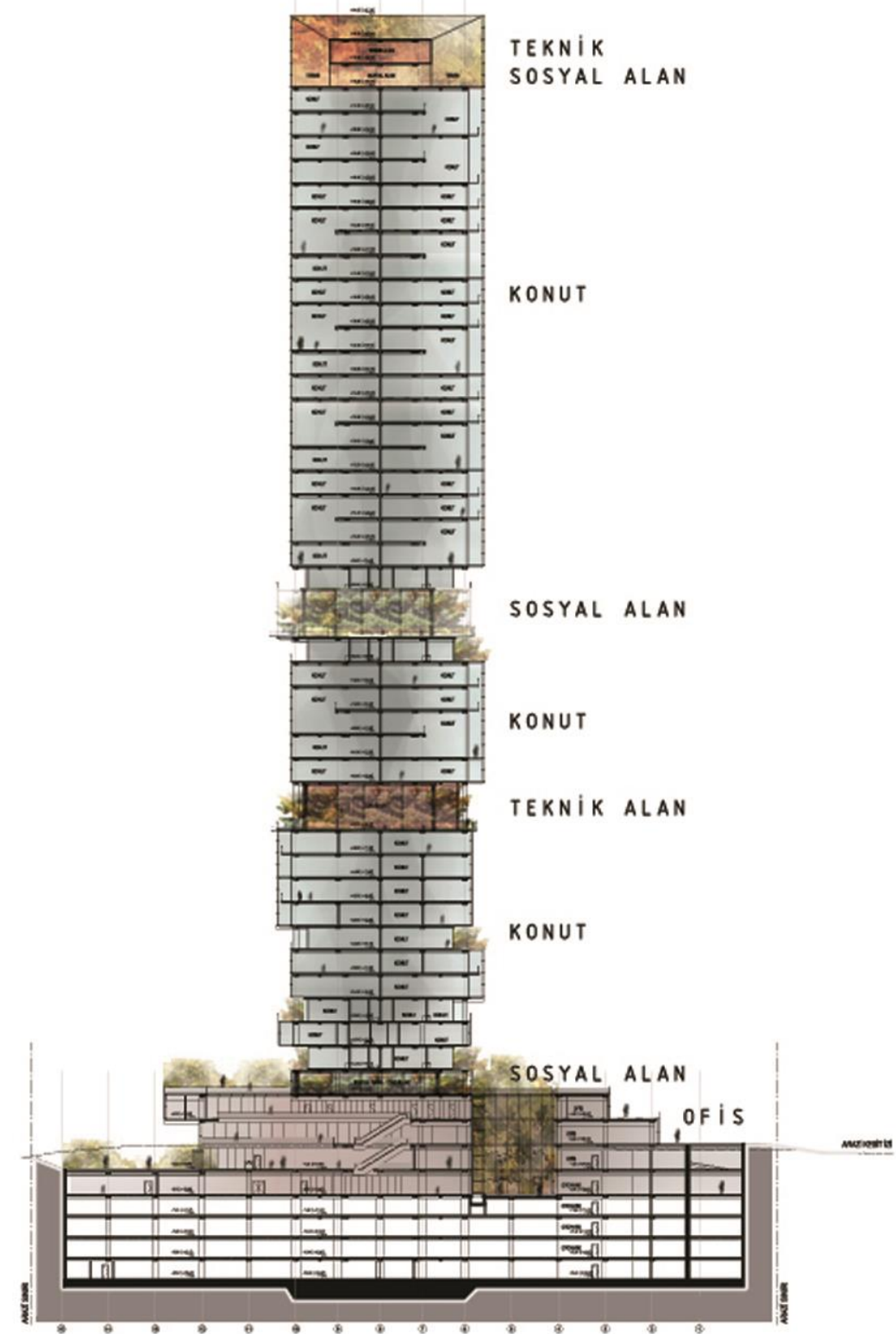

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

KESİT 1

KESİT 2

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

1. YÜKSEK YAPILAR SEMPOZYUMU
04 – 05 MAYIS 2023 İSTANBUL

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

